

# F Ø R Ø Y A SOCIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 30.

Leygardagin 5. oktober 1940.

14. árg.

## Fólka- flokkurin.

Tá ið fólkaflokksmenn á tingi verða spurdir, hví teir einki nyttugt uppskot framseta, svara teir allíð, at eitt minnital kann einki gera. »Hvat kann ein undirlutaflokkur gera?« svaraði fólkaflokksflaggskiparin harra J. Patursson nú ein dagin.

Tá ið viðurskiptini jú eru soleiðis, at eingin flokkur á Føroya lögtingi hevur fleirtal, so vil tað eftir fólkaflokksins uppfatan siga tað, at eingin tingflokkur kann gera nakað — ella við øðrum orðum, at lögtingið kann púra einki gera, tí eingin flokkur hevur fleirtal.

— Vit javnaðarmenn kundu ógvuliga væl sagt, at vit kunna einki gera, tí vit eru bara 6 av 24. Men okkara støða hevur verið og er tann, at vit megu royna at fáa størst møguliga ávirkan á allar avgerðir, sum tiknar verða á Føroya lögtingi. Tað kundi verið lætt fyri okkum javnaðarmenn at sagt sum fólkaflokksmenn nú siga, at vit eru ein minniluti á tingi, og tí kunnu vit einki gera. Men hvat høvdu vit so kunna gagnað tí minna manningum, og hvat kundu vit so gagnað Føroya fólki?

Nei, lat vinnuflokkinn um tað at vera negativur á tingi. Hann hevur sjálvur sett seg uttanfyri alt tingarbeiði, uttan einans tá ið kansur er at rumbra og at kritisera hinar tingmenninar.

J. H. Danbjørg.

Nýkomin sending av

**LINOLEUM og TAPET**

Prøvar sendast.

Tell. 58 & 158.

**Poul Isaksen.**

## Føroya kol á lögtingi.

Sum kunnugt hava arbeidararnir yvirtikið kolavirki á Tvøroyri.

Tað hevur gingist illa hjá teim at sleppa av við kolið. Dungar liggja úthogdir og hópast upp, størri og størri. Arbeidararnir eiga ongan virkispening til at leggja stórar nøgdir niðurfyri at taka til. Einasti máti at halda kolavirki gangandi er at fáa selt so hvørt, sum greftur fer fram. Tá ið hetta sum sagt ikki hevur verið gjørligt, hava arbeidararnir noyðst at minka arbeiðið við at arbeiða í »holdum«. Hvørt »holdið« arbeiðir aðru hvørja viku.

Samstundis sum kolavirki soleiðis verður tarnað, finnst »góðir Føroyingar«, sum føra farm eftir farm av útlenskum koli til landið — og nýta sínar umstøður, sína økonomisku makt yvirfyri arbeidarum og fiskimonnum at fáa teir at keypa hitt útlenska kolið, hóast tað er væl dýrari enn tað føroyska kolið.

Um hetta mál stóðst harður orðadráttur á tingi.

A. Samuelsen vísti á, at stórar interessur vóru knýttar til kolavirki. Landið var interesserað í at halda tað gangandi. Men hann helt tað vera torført at ganga tann veg, sum av umsøkjarunum ynskt (forða útlenskum húshaldskoli at koma til landið, fáa skipa soleiðis, at hitt almenna, lögting, sóknarstýri, skúlar, »Smiril« o. s. fr. bara brúktu føroyskt kol.)

Th. Petersen ironiseraði yvir, at navnið Føroya Kol var vorðið kent. Tað var eitt »Smer-

tens Barn«. Hann helt, at tað var nakað galið í umsóknini. Tí hon segði, at føroyskt kol var eins gott og tað útlenska og nógv bfiligari. Var tað so, var tað lógið, at arbeidararnir ikki kundu sleppa av við kolið. Hann var ímóti at nokta innførsu av enskum húshaldskoli. Eitt tilfkt forboð vildi ikki verða hildið Vit høvdu so ringa erfaring við forboðum móti innflytan av eplum — meðan hetta forboð var, hevði kona hansara kunna keypt útlensk eplir í forrættningum. Feilurin mundi vera, at administratióin ikki var góð.

P. M. Dam helt, at tað sum Th. Petersen hevði ført fram, bar vitnisburð um, at hann annaðhvørt ikki skilti tann týðning, kolamálið hevði, ella at hann var illa sinnaður fyri arbeidaranna kolavirki. Í báðum føllum var hann líka harmiligur.

Tað, ið arbeidararnir søktu um, var rímligt. Tað skuldi ikki verið ein spurningur hjá tingmonnum, um teir áttu at verja heimavirki, spara landinum fyri, at peningurin fyri kolið fer út av landinum. Men tessverri sýnast tingmenn ikki at skilja skyldu sína. Hvat kol brennir lögtingið? Útlenskt! Hvat brenna okkara góðu menn á almennum støðum eins og heima? Útlenskt! Hvat brennir »Smiril«? Útlenskt! Ræðuligt — eitt óskil, ið ein kann harma seg í hel av. Og hetta óskil talar Th. Petersen fyri at verja!

Tað er nationaløkonomiskt rætt, tað er sparandi fyri tann einstaka brúkaran, tað gevur arbeiði til arbeiðsleysar hendur at ganga umsóknarmonnum á mæti.

Eg spyrji: kann landið forsvara at lata óskilið við inn-